1. juli 2011

Mellom Utopi og Dystopi

University Museum of Contemporary Art, Mexico City

Av Aylin Soyer Tangen

De fleste asiatiske land har strevet for å omskrive sine historier siden dekoloniseringen. Historien blir alltid skrevet av vinnerne (...). Manglende og skjulte historier jager oss som spøkelser fra tradisjonene våre, og hendelsene i nær fortid tynger daglig på vår bevissthet. Spørsmålet er hvordan kan vi hanskes med dette og bevege oss fremover mot fremtiden?

– Gridthiya Gaweewong

På den andre siden av denne spinnende planeten, i Mexico City, åpnet 30. juni **Between Utopia and Dystopia**, en del av en pågående utstillingssyklus kalt *Phantoms of Liberty.*

Denne utstillingen på University Museum of Contemporary Art (MUAC) er kuratert av Bangkok-baserte Gridthiya Gaweewong og presenterer multidisiplinære verk av kunstnere som formidler mellom kunst, liv, politikk, historie og sosial hukommelse i kontekstene av

asdada

forskjellige asiatiske land. Utstillingen er også det

aasd

første av tre kapitler i ***Palaestra,*** en mangfoldig utstilling med kunstpraksiser fra regioner og nasjoner som befinner seg i periferien av samtidskunstproduksjonen i større metropoler. Kuratorene for disse utstillingene kommer henholdsvis fra Asia, Afrika og Øst-Europa, og den tematikken som forener dem er spørsmålet om betingelsene og statusen til fenomenet utopi. Ved hjelp av kunst tar de for seg fremtidsutsiktene i hver region, og fokuserer på hvordan kunstnere har tatt innover seg og respondert på utopiske visjoner i deres spesifikke geografiske og/ eller politiske omgivelser.

Basert på deres respektive lokaliteter og historiske kontekster, utforsker kunstnerne fysiske og mentale rom, såvel som sosiopolitiske problemer og historiske narrativer. Som helhet blir utstillingen en mangfoldig undersøkelse av basisen for undertrykkelse i asiatiske samfunn. Flere verk, som for eksempel av den vietnamesiske kunstneren Dinh Q Lê, handler om historien fra et grasrotperspektiv, både i rurale og urbane kontekster. I *Hyakuri Peace Park Project*, arbeider Dinh Q Lê med en japansk krigsveteran og bønder som kjempet i femti år for å få landet sitt tilbake fra myndighetene som tok det fra dem.

Også fra en rural kontekst handler den unge thailandske filmskaperen Uruphong Raksasads dokumentar *Agrarian Utopia* om betingelsene for å drømme om et utopia blant fattige bønder i Nord-Thailand. Apichatpong Weerasethakuls videoarbeid *Phantoms of Nabua* handler om kommunistbønder i Nord-Thailand som ble ekskludert fra landets sosiale majoritetshukommelse på 1970-tallet. Videoinstallasjonen

Phoca PDF

asdada

Massroom Project av Forum Lenteng fra Indonesia gjenforteller de
aasd
kollektive erfaringene til unge kunstnere og filmprodusenter som deltok i en workshop og samarbeidet med et lite samfunn i Jakarta. Verket bærer vitne om den raske økonomiske veksten i et av de største urbane områdene i Sørøst-Asia, som har resultert i store forflytninger av menneskegrupper både internt og eksternt.

Andre verk dreier seg om krig og konflikt, og det å hanskes med minnene om dette, som for eksempel i Vandy Rattanas dokumentarfotografier hvor han har gått i fotsporene til de amerikanske bombetoktene ved å ta bilder av bombekratere som finnes spredt rundt mange steder i Kambodsja. Bildene ser ved første øyekast ut som tilforlatelige landskapsfotografier.

Slik beskriver han sine egne erfaringer som grunnlag for arbeidet:

Jeg står med mine tre kameraer- to rundt halsen og et i hånda. Klokken er 12.30 og jeg befinner meg på en gummiplantasje i Kompong Cham like øst for Phnom Penh. Gresset og grønne planter har grodd tykt over en dam som spenner over fire ganger fem meter. Idet jeg står her og betrakter denne vannmassen, hører jeg plutselig stemmen til en ung bonde som roper mot meg mens han forbereder lunchen sin: “Det er en bombedam; den er i ferd med å bli mindre nå”. *Jeg begynner å lure på hva som har skjedd her midt i dette vakre landskapet, omgitt av sublim fred. Fra barneskolen til videregående og til og med gjennom universitetet har Kambodsjas*

Phoca PDF

asdada

historie blitt redusert til stillhet for den kommende generasjonen.

aasd

Likevel, en stillhet skapt av en kraftig lyd er fortsatt en lyd. Det er en lyd som har blitt fortiet... Men, fortsatt skjønner jeg ikke hvorfor denne lyden eksisterer. Jeg vet ikke hvorfor dens ekko gjenklinger i hodet mitt og forplanter seg gjennom årene i kroppen min. Kanskje det er det at jeg ikke er istand til å nyte fuglesangen i den tidlige, vakre morgenen, eller kanskje at jeg ikke er ydmyk nok. Og kanskje er det det at jeg ikke ennå har lært om tilgivelse og fortsatt insisterer på hevnen som verdi. Jeg ønsker virkelig at jeg kunne nyte fuglesangen, for endelig å gjøre slutt på denne tause lyd som vibrerer gjennom meg.

En annen kunstner, Tsuyoshi Ozawas *Vegetable Weapons* er en serie portretter fra forskjellige land og regioner, av kvinner som holder våpen laget av grønnsaker og andre ingredienser. De leketøysaktige geværene er laget ved å kombinere ingredienser fra lokale retter, og har blitt utvalgt av de lokale kvinnene som er modeller. Etter de har blitt fotografert, plukkes "grønnsaksvåpnene" fra hverandre og ingrediensene kastes i en stekepanne. Prosjektdeltakerne deler og nyter deretter måltidet sammen. Det som først var en parodi av en krigsscene blir her til en hverdagsscene av samspill i form av å dele et måltid. Prosjektet har blitt gjennomført i forskjellige land rundt i Asia, Amerika, Europa og Asia.

Rirkrit Tiravanijas *100 Years Pictorial History of World Revolution* tar for seg historien om politiske konflikter og borgerkamp i forrige århundre. Han har invitert unge kunststudenter for å jobbe med et veggkunstarbeid for å forestille seg den politiske verdenshistorien på nytt. Ideen bak dette pågående

Phoca PDF

asdada

arbeidet er å stille spørsmål ved hvordan uløste politiske

aasd

problemer leder til folkelige protestbevegelser i forskjellige deler av verden. Utstillingen er en fortsettelse av en lignende utstilling på 100 Tonson Gallery i Bangkok, *Who's afraid of Green, Red and Yellow*, der kunstneren lagde mat, hans eget gjentatte kjennemerke som kunstner, til betraktere og tilhørere. Tiravanija er velkjent for sine orkestreringer av interaksjoner mellom kunstneren, kunsten og besøkende i en kombinasjon av kunstverk og hverdagsliv.

Å rekonstruere historiske narrativer og samfunnets hukommelse

Gridthiya Gaweewong forklarer til Seismopolite at den fundamentale ideen bak utstillingen er at når plutselige, dramatiske hendelser slik som politiske eller ideologiske protestaksjoner eller regimeskifter skjer i forskjellige samfunn, så oppstår det ofte også et umiddelbart behov for ny forståelse og rekapitulering av samfunnets fundament. På grunn av muligheten til å kommunisere gjennom sosiale medier og forskjellige alternative nettverk er denne bevisstheten i dag langt mer effektivt distribuert, legger hun til:

De fleste asiatiske land har strevet for å omskrive sine historier siden dekoloniseringen. Historien blir alltid skrevet av vinnerne, og selvfølgelig vil det alltid være historier som forblir oversett og ufortalt. Selektiv historie og sosial hukommelse blir utstedt og kontrollert av staten og distribueres via massemedia og institusjoner. Manglende og skjulte historier jager oss som spøkelser fra

Phoca PDF

asdada

tradisjonene våre, og hendelsene i nær fortid tynger daglig på vår

aasd

bevissthet. Spørsmålet er hvordan kan vi hanskes med dette og bevege oss fremover mot fremtiden?

Kunst blir dermed et redskap til å grave opp den uskrevne historien til land og til å etablere nye fremtidsutsikter ved å rekonstruere historien og samfunnets hukommelse. På grunn av den forskjellige geopolitiske situasjonen i hvert land skjer denne utviklingen på forskjellig måte i Sørøst-Asia sammenlignet med Sør-Asia, hvor kunstnere bevisst har måttet hanskes med disse problemene i lang tid i den postkoloniale epoken.

Between Utopia and Dystopia vil være åpen til November 2011, og inkluderer kunstnerne Rirkrit Tiravanija, Apichatpong Weerasethakul, Uruphong Raksasad, Dinh Q. Le, Hafiz (Forum Lenteng), Ashmina Ranjit, Ozawa Tsuyoshi, Naeem Mohaiemen, Vandy Rattana og Desire Machine.

University Museum of Contemporary Art, Mexico City

—

Phoca PDF

asdada

aasd

Phoca PDF